

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 mars 2021

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi
du 22 août 2002 relative
aux droits du patient et
modifiant la loi du 22 avril 2019
relative à la qualité de la pratique
des soins de santé**

(déposée par Mme Nawal Farih)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 maart 2021

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet
van 22 augustus 2002 betreffende
de rechten van de patiënt en
tot wijziging van de wet van 22 april 2019
inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering
in de gezondheidszorg**

(ingediend door mevrouw Nawal Farih)

RÉSUMÉ

Les parents exerçant l'autorité parentale, le tuteur ou les autres représentants d'un patient mineur ou d'un patient majeur incapable de manifester sa volonté exercent les droits de la personne concernée, ce qui leur confère le droit de consulter directement le dossier du patient et le droit d'en obtenir une copie. En cas de décès du patient, par contre, ce droit de consultation du dossier est indirect, limité et réservé à certains proches.

Cette proposition de loi vise à prolonger, après le décès du patient mineur ou majeur incapable, le droit pour son représentant de consulter directement le dossier du patient et le droit d'en obtenir une copie, pour autant que la protection de la vie privée de la personne soit garantie et que la personne concernée, qui a exercé certains droits de manière autonome au cours de sa vie, ne s'y soit pas opposée expressément.

Afin de prendre en compte la volonté du patient et de garantir la protection de sa vie privée, le droit à un dossier du patient soigneusement tenu à jour et conservé en lieu sûr est également étendu.

SAMENVATTING

De gezaghebbende ouders, voogd of andere vertegenwoordigers van een minderjarige patiënt of een meerderjarige wilsonbekwame patiënt oefenen de rechten van de betrokken persoon uit, waardoor zij aanspraak maken op rechtstreekse inzage en afschrift van het patiëntendossier. Wanneer de patiënt overlijdt, geldt daarentegen enkel een onrechtstreeks en beperkt inzage-recht in het dossier voor bepaalde nabestaanden.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe dat, na het overlijden van de minderjarige of meerderjarige wilsonbekwame patiënt, zijn vertegenwoordiger het rechtstreeks inzage- en afschriftrecht behoudt voor zover de bescherming van het privéleven van de persoon gewaarborgd is en tenzij de betrokken persoon die tijdens zijn leven bepaalde rechten zelfstandig uitoefende zich daar uitdrukkelijk tegen heeft verzet.

Om recht te kunnen doen aan de wil en de bescherming van het privéleven van de patiënt, wordt verder ook het recht op een zorgvuldig bijgehouden en veilig bewaard patiëntendossier uitgebreid.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: VB
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Proposition de loi modifiant la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient

La loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient a été instaurée parce qu'il n'existait pas jusqu'alors de loi spécifique assurant la protection juridique des patients. Il était important à cet égard d'adopter une loi simple et claire qui permette de prévenir les conflits et de renforcer la relation de confiance entre le patient et le praticien professionnel.

C'est grâce à cette loi que les patients se sont vu accorder pour la première fois certains droits fondamentaux clairs, tels que le droit à des prestations de qualité, le droit au libre choix d'un praticien professionnel, le droit à l'information sur son état de santé, le droit de donner son consentement après avoir été informé et le droit d'introduire une plainte auprès de la fonction de médiation compétente, mais aussi le droit lié au dossier du patient et le droit à la protection de la vie privée. L'octroi de ces droits devait éliminer les réglementations ambiguës et même contradictoires. L'exemple le plus frappant est le droit du patient à prendre connaissance des informations contenues dans le dossier médical le concernant, c'est-à-dire le droit de consultation. La loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel a instauré un droit de consultation directe du dossier personnel, mais a laissé ouverte la possibilité d'un droit de consultation indirecte. Cela a donné lieu à de nombreuses ambiguïtés et imprécisions, qui n'ont été levées qu'avec l'adoption de la loi du 22 août 2002. Depuis, le droit de consultation directe et le droit à une copie du dossier personnel du patient sont réglés à l'article 9, § 2, et l'article 9, § 3, de la loi relative aux droits du patient.

Tandis que la loi relative aux droits du patient prévoit un droit de consultation direct et un droit de copie pour la consultation du dossier du patient par lui-même, le dossier d'un patient décédé ne peut être consulté que de manière indirecte par certains proches, ces derniers ne pouvant exercer leur droit de consultation que par l'intermédiaire du praticien professionnel désigné par le demandeur.¹ Conformément à la loi relative aux droits du

¹ Article 9, § 4, loi relative aux droits du patient.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt

De wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (wet patiëntenrechten) werd ingevoerd omdat er tot dan geen specifieke wet bestond die de rechtsbescherming van patiënten kon verzekeren. Het was daarbij belangrijk dat er een eenvoudige en duidelijke wet werd aangenomen die conflicten zou voorkomen en die de vertrouwensrelatie tussen patiënt en beroepsbeoefenaar zou versterken.

In deze wet werden voor het eerst aan patiënten enkele duidelijke fundamentele rechten toegekend, zoals het recht op kwaliteitsvolle dienstverlening, het recht op vrije keuze van een beroepsbeoefenaar, het recht op informatie over de gezondheidstoestand, het recht op toestemming na informatie en het recht om een klacht neer te leggen bij de bevoegde ombudsfunctie, maar ook het recht in verband met het patiëntendossier en het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Door het toekennen van deze rechten zou men dubbelzinnige en zelfs tegenstrijdige regelingen moeten wegwerken. Het meest opvallende voorbeeld hiervan was het recht van de patiënt om kennis te nemen van de gegevens in het hem betreffende medisch dossier, met name het inzagerecht. De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens voerde een rechtstreeks inzagerecht in het eigen dossier in, maar liet de mogelijkheid van een onrechtstreeks inzagerecht nog bestaan. Dit bracht heel wat onduidelijkheden en dubbelzinnigheden met zich mee, die pas met de invoering van de wet van 22 augustus 2002 weggewerkt werden. Sindsdien wordt het rechtstreeks inzagerecht en het recht op afschrift van het eigen patiëntendossier bepaald bij artikel 9, § 2, en artikel 9, § 3, van de wet patiëntenrechten.

Terwijl voor de inzage van het eigen patiëntendossier in de wet patiëntenrechten wordt uitgegaan van een rechtstreeks inzagerecht en een recht op afschrift, is het patiëntendossier van een overleden patiënt slechts op onrechtstreekse wijze vatbaar voor inzage door bepaalde nabestaanden. Deze nabestaanden zullen het recht op inzage slechts kunnen uitoefenen via een door de verzoeker aangewezen beroepsbeoefenaar.¹

¹ Artikel 9, § 4, wet patiëntenrechten.

patient, les proches n'ont en outre pas le droit d'obtenir une copie du dossier du patient décédé.

L'article 9, § 4, de la loi relative aux droits du patient soumet en outre le droit de consultation indirecte après le décès à des conditions encore plus strictes. Cet article ne s'applique qu'à certains proches, à savoir l'époux, le partenaire cohabitant légal, le partenaire et les parents jusqu'au deuxième degré inclus du patient. De plus, les proches visés doivent avoir un intérêt suffisamment motivé et spécifique qui l'emporte sur le droit à la vie privée du patient décédé. Il peut s'agir, par exemple, d'un testament, de questions génétiques, de contrats d'assurance ou d'une suspicion d'erreur médicale ou d'accident médical. En outre, les proches n'obtiennent ainsi qu'un droit de consultation indirect de ces éléments du dossier des patients pertinents dans le cadre de l'intérêt motivé et spécifique évoqué plus haut. Enfin, le patient ne peut pas s'y être opposé de son vivant. Le principe prévu à l'article 9, § 4, de la loi relative aux droits du patient vise à mettre en place un "filtre" permettant de respecter le principe de la protection de la vie privée et de garantir l'obligation du secret professionnel du praticien professionnel.

La réglementation stricte relative à la consultation du dossier du patient par les proches découle directement d'un avis de la Commission de la protection de la vie privée.² Cette commission a en effet estimé que le droit à la protection de la vie privée est un droit lié à la personnalité qui ne peut être transmis aux héritiers. L'intérêt ou le souhait d'un proche doit dès lors toujours être mis en balance avec le droit prioritaire à la vie privée et à la protection de la vie privée du défunt. La Commission de la protection de la vie privée estime que la consultation peut par exemple être autorisée si les proches suspectent qu'une erreur médicale a été commise et si les autres conditions sont également remplies. La Commission indique en outre que l'obtention d'informations sur la cause du décès d'un membre de la famille peut contribuer à mieux accepter la mort de cette personne.

Le décès d'un proche ou d'un être aimé peut être vécu comme un choc. Dans le cas particulier des enfants, le sentiment qui domine est que perdre un enfant est contraire à la nature, ce qui rend le processus de deuil extrêmement difficile pour les parents. Durant cette expérience traumatisante, le dossier du patient peut

² Avis n° 18/2000 du 15 juin 2000 de la Commission de la protection de la vie privée.

Nabestaanden hebben volgens de wet patiëntenrechten bovendien geen recht op afschrift van het dossier van de overleden patiënt.

Daarnaast onderwerpt artikel 9, § 4, van de wet patiëntenrechten het onrechtstreeks inzage recht na het overlijden aan nog striktere voorwaarden. Dit artikel is in de eerste plaats slechts van toepassing op bepaalde nabestaanden, namelijk de echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, de partner en de bloedverwanten tot en met de tweede graad van de patiënt. De desbetreffende nabestaanden moeten daarnaast namelijk een voldoende gemotiveerd en gespecificeerd belang hebben dat opweegt tegen het recht op privacy van de overleden patiënt; zo kan het bijvoorbeeld gaan om een testament, genetische vraagstukken, verzekeringsovereenkomsten of een vermoeden van een medische fout of medisch ongeval. Daarenboven zullen de nabestaanden enkel onrechtstreeks inzage krijgen in die elementen van het patiëntendossier die relevant zijn in het kader van het gemotiveerd en gespecificeerd belang. Ten slotte mag de patiënt zich in de loop van zijn of haar leven hier niet tegen hebben verzet. Het principe van artikel 9, § 4, van de wet patiëntenrechten bestaat erin om een zekere filter aan te brengen om zo het principe van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te respecteren en de verplichting van beroepsgeheim van de beroepsbeoefenaar te verzekeren.

De strikte regeling van de inzage in het patiëntendossier voor nabestaanden was een rechtstreeks gevolg van het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.² Deze Commissie was van oordeel dat het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer een persoonlijkheidsrecht is dat niet overdraagbaar is op de nabestaanden. Het belang of de wens van een nabestaande moet dus steeds worden afgewogen tegen het prioritaire recht op privacy en bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de overledene. Inzage kan volgens de Commissie bijvoorbeeld toelaatbaar worden geacht wanneer de nabestaanden vermoeden dat er een medische fout werd begaan en wanneer ook aan de andere voorwaarden werd voldaan. De Commissie haalt daarnaast aan dat het verkrijgen van informatie omtrent de oorzaak van het overlijden van een familielid kan bijdragen tot het beter verwerken van de dood van deze persoon.

Het overlijden van een familielid of een geliefde kan een schokkende gebeurtenis zijn. In het bijzonder heerst het gevoel dat het verlies van een kind tegen de natuur ingaat, waardoor ouders dit verwerkingsproces erg moeilijk kunnen afleggen. Het patiëntendossier kan bij deze traumatische ervaring een houvast of een tastbare

² Advies nr. 18/2000 van 15 juni 2000 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

être un point de repère, un souvenir tangible auquel se raccrocher pour mieux comprendre et faire le deuil de la mort d'un enfant, d'un membre de la famille ou d'un partenaire. Ce dossier offre dès lors une aide non négligeable aux proches, mais il est très difficile à obtenir parce qu'il est actuellement régi par une réglementation très stricte. D'autre part, le droit de consultation indirecte a pour conséquence qu'en cas de suspicion d'erreur médicale, les intéressés ne disposent pas des preuves nécessaires.

L'application de cette réglementation générale, stricte et restrictive, se heurte en outre à plusieurs divergences juridiques lorsque les droits du patient décédé ont été exercés, de son vivant, par un représentant, comme le prévoit le chapitre IV de la loi relative aux droits du patient. Ce chapitre définit les situations dans lesquelles (une partie des) droits du patient peuvent être exercés par un tiers. Il concerne la situation particulière de deux groupes de personnes, à savoir les patients mineurs et les patients majeurs incapables.³ Les représentants de ces personnes ont, tant que le patient mineur ou majeur incapable est vivant, le droit de consulter directement le dossier et le droit d'en obtenir une copie, sans devoir motiver leur demande. Or, dès l'instant où le patient décède, les droits s'éteignent et c'est l'article 9, § 4, de la loi relative aux droits du patient qui est d'application. Obtenir une copie du dossier est *a fortiori* totalement impossible. Nous estimons que le représentant d'un mineur ou d'un patient incapable doit conserver, après le décès de ce dernier, le droit de consultation directe, tel qu'il a été accordé lorsque le patient était encore en vie, ainsi que le droit d'obtenir une copie.

Dans le rapport de 2004 du service de médiation fédéral "Droits du patient", cette question avait déjà été qualifiée de guillotine "légale" ou "juridique".⁴ Dans le rapport de l'étude menée par la *Vlaams Patiëntenplatform* en 2006, l'un des praticiens professionnels interrogés insistait sur le fait qu'en pratique, des problèmes peuvent se poser concernant le dossier d'enfants dont les parents sont séparés, lorsqu'il existe entre ces derniers un

herinnering zijn om de dood van een kind, familielid of partner beter te kunnen begrijpen en verwerken. Het dossier biedt bijgevolg een belangrijke, niet te verwaarlozen steun voor nabestaanden, maar is, gezien de actuele en erg strikte regeling, heel moeilijk te bemachtigen. Het onrechtstreekse inzage recht heeft daarenboven tot gevolg dat men bij vermoeden van een medische fout de noodzakelijke bewijzen niet in eigen handen heeft.

Het toepassen van deze strikte, restrictieve, algemene regeling stoot daarnaast ook op enkele wettelijke discrepanties wanneer de rechten van de overleden patiënt, tijdens het leven van de patiënt, werden uitgeoefend door een vertegenwoordiger zoals bepaald bij hoofdstuk IV van de wet patiëntenrechten. Dit hoofdstuk bepaalt in welke situaties (een gedeelte van) de patiëntenrechten kan worden uitgeoefend door een derde. Het betreft de bijzondere situatie van twee groepen personen, namelijk de minderjarige patiënten en meerderjarige wilsonbekwame patiënten.³ De vertegenwoordigers van deze personen hebben tijdens het leven van de minderjarige of meerderjarige wilsonbekwame patiënt het recht op rechtstreekse inzage van het dossier en het recht op een afschrift daarvan, zonder daarvoor enige motivatie te moeten geven. Wanneer de patiënt in kwestie overlijdt, vervallen deze rechten en valt men terug op artikel 9, § 4, van de wet patiëntenrechten. Een afschrift verkrijgen van het dossier is *a fortiori* volledig onmogelijk. Wij zijn van mening dat, na het overlijden van de minderjarige of wilsonbekwame patiënt, diens vertegenwoordiger het rechtstreeks inzage recht, zoals toegekend toen de patiënt nog in leven was, en het recht op afschrift dient te behouden.

Dit vraagstuk werd reeds in het jaarverslag van 2004 van de federale ombudsdienst "Rechten van de Patiënt" aangehaald als een "wettelijke" of "juridische" hakbijl.⁴ In het onderzoeksrapport van het Vlaams Patiëntenplatform van 2006 werd door één van de geïnterviewde beroepsbeoefenaars gewezen op het feit dat er zich in de praktijk problemen kunnen voordoen ten aanzien van het dossier van kinderen van gescheiden

³ Peuvent être représentants d'un patient mineur, les parents ou le tuteur exerçant l'autorité sur le mineur (article 12, § 1er, de la loi relative aux droits du patient); les règles relatives au représentant d'une personne majeure incapable d'exprimer sa volonté sont fixées à l'article 14 de la loi relative aux droits du patient, par le biais d'un système en cascade.

⁴ Rapport annuel de 2004 du service de médiation fédéral "Droits du patient" https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/mnverh2004.pdf.

³ Vertegenwoordiger van een minderjarige patiënt kunnen diens gezaghebbende ouders zijn of diens voogd (artikel 12, § 1, wet patiëntenrechten); de vertegenwoordiger van een meerderjarige wilsonbekwame persoon wordt geregeld in artikel 14 wet patiëntenrechten, via een cascadesysteem.

⁴ Jaarverslag 2004 federale ombudsdienst "Rechten van de Patiënt" https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/wdijkh2004.pdf.

contentieux sur certains points.⁵ Ce n'est qu'un exemple des nombreux problèmes que cette "guillotine" peut engendrer. Il est nécessaire de mettre un terme à cette fracture illogique d'un point de vue juridique et source de préjudices.

Dans son avis du 23 juin 2006 concernant l'accès au dossier du patient par l'entourage d'un patient décédé, la Commission fédérale "Droits du patient" tirait la même conclusion:⁶

"Pour les patients visés aux articles 12 et 13 de la loi relative aux droits du patient (patients mineurs, patients majeurs relevant du statut de la minorité prolongée ou de l'interdiction), un droit d'accès direct au dossier patient tel qu'autorisé du vivant du patient peut être maintenu après le décès de ce dernier;"⁷

"La Commission est d'avis de maintenir, après le décès du mineur, le droit d'accès direct de son représentant tel qu'autorisé du vivant de ce patient, étant donné que la protection de la vie privée du mineur est garantie par l'application de l'article 15, § 1er, de la loi précitée."

Dans le rapport annuel 2015 du Service de médiation fédéral "Droits du patient", l'article 9, § 4, de la loi belge relative aux droits du patient a été comparé à la réglementation prévue par la loi luxembourgeoise du 24 juillet 2014.⁸ L'article 19 de la loi luxembourgeoise stipule qu'au Luxembourg, les proches parents ont un accès direct au dossier du patient décédé et peuvent en obtenir une copie. Les parents ou les représentants

koppels, waarbij er betwisting is over bepaalde zaken tussen partners.⁵ Dit is slechts een voorbeeld van de vele problemen die de hakbijl teweeg kan brengen. Het is noodzakelijk dat deze wettelijk onlogische en nadelige breuklijn wordt afgeschaft.

Ook in het advies van 23 juni 2006 van de federale commissie "Rechten van de patiënt" met betrekking tot de toegang tot het patiëntendossier voor de nabestaanden van een overleden patiënt werd dezelfde conclusie getrokken:⁶

"Voor de patiënten bedoeld in artikel 12 en artikel 13 van de Wet betreffende de Rechten van de Patiënt (minderjarigen, verlengd minderjarigen of onbekwaamverklaarden) kan de rechtstreekse toegang tot het patiëntendossier, zoals deze thans toegelaten is tijdens het leven, verder blijven bestaan na het overlijden van de patiënt."⁷

"De Commissie is van mening dat na het overlijden van de minderjarige, diens vertegenwoordiger het rechtstreeks inzagerecht zoals toegekend toen deze patiënt nog in leven was, dient te behouden voor zover de bescherming van het privéleven van de minderjarige is gegarandeerd bij toepassing van art 15, § 1, van deze wet."

In het jaarverslag van 2015 van de federale ombudsdienst "Rechten van de patiënt" werd artikel 9, § 4, van de Belgische wet patiëntenrechten vergeleken met de regel in de Luxemburgse wet van 24 juli 2014.⁸ In artikel 19 van de Luxemburgse wet wordt bepaald dat nabestaanden in Luxemburg rechtstreekse toegang hebben tot het patiëntendossier van de overleden patiënt en een afschrift kunnen bekomen. De ouders of wettelijke

⁵ Vlaams Patiëntenplatform, *De wet op de patiëntenrechten: Kennis, toepassing en attitudes bij beroepsbeoefenaars*, Heverlee, mei 2006, http://vlaamspatiëntenplatform.be/uploads/documents/200605_De_Wet_op_de_patiëntenrechten_kennis_toepassing_en_attitudes_bij_beroepsbeoefenaars.pdf.

⁶ Avis de la Commission fédérale "Droits du patient" du 23 juin 2006, Réf.: CFDP/MED/7.

⁷ À l'époque où cet avis a été publié, les statuts de mineur prolongé et d'interdit existaient dans le système juridique belge et étaient régis par l'article 13 de la loi relative aux droits des patients. Par la loi du 17 mars 2013 réformant les régimes d'incapacité et instaurant un nouveau statut de protection conforme à la dignité humaine, le statut des mineurs prolongés et le statut des interdits ont été abolis en droit belge et, par conséquent, un nouvel article 14 prévoyant une dénomination globale pour toute personne majeure incapable a été inséré dans la loi relative aux droits des patients. Cette dénomination couvre également les personnes sous administration.

⁸ Rapport annuel 2015 du Service de médiation fédéral "Droits du patient" https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/rapport_annuel_2015_-_29_april.pdf.

⁵ Vlaams Patiëntenplatform, *De wet op de patiëntenrechten: Kennis, toepassing en attitudes bij beroepsbeoefenaars*, Heverlee, mei 2006, http://vlaamspatiëntenplatform.be/uploads/documents/200605_De_Wet_op_de_patiëntenrechten_kennis_toepassing_en_attitudes_bij_beroepsbeoefenaars.pdf.

⁶ Advies Federale Commissie "Rechten van de Patiënt" van 23 juni 2006, Réf.: FCRP/BEM/7.

⁷ Ten tijde van dit advies bestond het statuut van verlengd minderjarigen en het statuut van onbekwaamverklaarden in het Belgisch rechtssysteem en werd dit geregeld in artikel 13 van de wet patiëntenrechten. Door de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regeling inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid werd het statuut van verlengd minderjarigen en het statuut van onbekwaamverklaarden afgeschaft in de Belgische wet en werd bijgevolg een nieuw artikel 14 van de wet patiëntenrechten ingevoerd, dat voorziet in een overkoepelende benoeming van iedere meerderjarige persoon die wilsonbekwaam is. Hieronder vallen ook de personen die onder andere onder bewindvoering staan.

⁸ Jaarverslag 2015 van de federale ombudsdienst "Rechten van de Patiënt" https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/jaarverslag_2015_-_29_april_0.pdf.

légaux d'un patient mineur décédé peuvent obtenir une copie du dossier sans indication de motifs.

Aux Pays-Bas aussi, la règle est différente de celle qui s'applique chez nous. Dans ce pays, tout comme en Belgique, la règle générale est que l'accès au dossier du patient est un droit strictement personnel et que le secret professionnel du médecin ne prend pas fin avec le décès du patient. Cependant, la jurisprudence néerlandaise a développé quelques exceptions à cette règle en prévoyant des cas dans lesquels le secret professionnel peut être rompu après un décès. Cette jurisprudence s'est imposée du fait que la règle générale produisait manifestement des effets indésirables. L'une de ces exceptions concerne l'accès d'un parent, d'un tuteur ou d'un représentant légal au dossier d'un mineur. Elle est formulée comme suit:

“Si un parent, un tuteur ou un représentant légal avait déjà le droit de consulter le dossier médical du patient avant le décès de celui-ci, ce droit persiste après le décès. On peut penser par exemple aux parents d'enfants de moins de 13 ans. Ces parents avaient déjà le droit de consulter le dossier de leur enfant de son vivant, et ce droit est maintenu après le décès.” (traduction).

L'article 7:458a du Code civil néerlandais règle ce droit comme suit:

“Par dérogation à l'article 457, alinéa 1er, la personne aidante accède à la demande de la personne ou de l'établissement qui exerçait l'autorité sur un patient qui n'avait pas encore atteint l'âge de seize ans au moment de son décès en lui donnant accès aux données contenues dans le dossier de ce patient ou en lui en fournissant une copie, sauf si cela est contraire à ce que ferait une personne aidante diligente.”

La législation néerlandaise opère donc une distinction entre les mineurs de moins de 12 ans, d'une part, et les mineurs âgés entre 12 et 16 ans, d'autre part. “En ce qui concerne les enfants âgés d'au moins 12 ans mais de moins de 16 ans, tout acte nécessite en principe le consentement tant de l'enfant que des parents ou du tuteur. Compte tenu de la responsabilité des parents ou du tuteur à l'égard de l'enfant en cas de vie, il est raisonnable d'accorder aux parents ou tuteur d'un enfant décédé qui n'avait pas encore atteint l'âge de seize ans un droit d'accès à son dossier médical, sauf si cela est contraire au souci d'apporter une aide adéquate.”⁹

En France, les parents ou les représentants légaux conservent leur droit d'accès à la totalité des informations

vertegenwoordigers van een overleden minderjarige patiënt kunnen zonder enige motivatie een afschrift krijgen van het patiëntendossier.

Ook in Nederland geldt een andere regel dan bij ons. Dat land hanteert, net als België, als hoofdregel dat het recht op inzage een hoogstpersoonlijk recht is, en dat het beroepsgeheim van de arts niet eindigt bij het overlijden van de patiënt. Niettemin heeft de rechtspraak hierop enkele uitzonderingen uitgewerkt die het beroepsgeheim na overlijden kunnen doorbreken. Dit was noodzakelijk aangezien de hoofdregel ongewenste consequenties bleek te hebben. Een van die uitzonderingen heeft betrekking op inzage van het patiëntendossier van een minderjarige door een ouder, voogd of wettelijk vertegenwoordiger en luidt als volgt:

“Wanneer een ouder, voogd of wettelijk vertegenwoordiger reeds voor het overlijden van de patiënt recht op inzage in het medisch dossier had, werkt dit na het overlijden door. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan ouders van kinderen tot 12 jaar oud. Zij hadden reeds voor het overlijden recht op inzage, en dit recht werkt door na het overlijden.”

In het Nederlandse Burgerlijk Wetboek wordt het in artikel 7:458a als volgt geregeld:

“In afwijking van het bepaalde in artikel 457, eerste lid, verstrekt de hulpverlener aan degene of de instelling die het gezag uitoefende over een patiënt die op het moment van overlijden de leeftijd van zestien jaren nog niet had bereikt, desgevraagd inzage in of afschrift van gegevens uit het dossier van deze patiënt, tenzij dit in strijd is met de zorg van een goed hulpverlener.”

In Nederland is het dus zo dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen minderjarigen jonger dan 12 jaar enerzijds en minderjarigen tussen 12 jaar en 16 jaar anderzijds. “Bij een kind dat twaalf maar nog geen zestien jaar is, is voor verrichtingen in principe de toestemming van zowel het kind als de ouders of de voogd vereist. Gelet op de verantwoordelijkheid bij leven voor het kind van de ouders of voogd, ligt het in de rede om de ouders en voogd van een kind dat de leeftijd van zestien jaar nog niet had bereikt een recht op inzage te geven na overlijden van het kind, tenzij dit in strijd is met goed hulpverlenerschap.”⁹

In Frankrijk is het ook zo dat de ouders of wettelijke vertegenwoordigers hun recht op toegang tot alle

⁹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-40546.html>.

⁹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-40546.html>.

médicales concernant le mineur décédé tel qu'il leur a été accordé en vertu de l'autorité parentale, sauf si le mineur s'y est opposé.¹⁰

L'article L.1110-4 du Code français de la Santé publique (CSP) dispose ce qui suit:

“Le secret médical ne fait pas obstacle à ce que les informations concernant une personne décédée soient délivrées à ses ayants droit, son concubin ou son partenaire lié par un pacte civil de solidarité, dans la mesure où elles leur sont nécessaires pour leur permettre de connaître les causes de la mort, de défendre la mémoire du défunt ou de faire valoir leurs droits, sauf volonté contraire exprimée par la personne avant son décès. Toutefois, en cas de décès d'une personne mineure, les titulaires de l'autorité parentale conservent leur droit d'accès à la totalité des informations médicales la concernant, à l'exception des éléments relatifs aux décisions médicales pour lesquelles la personne mineure, le cas échéant, s'est opposée à l'obtention de leur consentement dans les conditions définies aux articles L. 1111-5 et L. 1111-5-1.”

Il serait dès lors utile et souhaitable que les droits qui étaient conférés au parent exerçant l'autorité, au tuteur ou au représentant durant la vie d'un mineur ou d'un majeur incapable soient également maintenus en Belgique après la mort du patient. Les droits visés sont conférés aux représentants durant la vie du patient par les articles 12, § 1er, et 14 de la loi relative aux droits du patient et sont, grâce à l'article 15, § 1er, de la loi relative aux droits du patient, conformes à l'objectif de la loi relative au droit à la protection de la vie privée, réglé à l'article 10 de la loi relative aux droits du patient. En vertu de l'article 15, § 1er, la demande du parent exerçant l'autorité ou du représentant visant à obtenir consultation ou copie du dossier du patient peut en effet être rejetée en tout ou en partie. Dans ce cas, on aura recours au droit de consultation indirecte par le parent exerçant l'autorité, le tuteur ou le représentant conformément à l'article 14 de la loi relative aux droits du patient. Le parent qui exerce l'autorité sur le mineur et qui exerce les droits dont bénéficie l'enfant mineur en tant que patient n'obtiendra donc pas toujours le droit de consulter ou de copier l'intégralité du dossier du mineur. La protection de la vie privée du patient sera toujours garantie, y compris pour les patients mineurs

medische informatie van de overleden minderjarige behouden zoals aan hen werd toegekend door het ouderlijk gezag, tenzij de minderjarige hierover bezwaar heeft gemaakt.¹⁰

Artikel L. 1110-4 van de Franse CSP (Code de la Santé Publique) bepaalt:

“Het medisch geheim belet niet dat informatie over een overleden persoon wordt bezorgd aan zijn nabestaanden, zijn samenwonende partner of zijn partner die gebonden is door een burgerlijk solidariteitspact, voor zover dit voor hen nodig is om de doodsoorzaken, om de nagedachtenis van de overledene te verdedigen of om hun rechten te doen gelden, tenzij de persoon vóór zijn overlijden anders heeft aangegeven. In geval van overlijden van een minderjarige behouden de houders van het ouderlijk gezag echter hun recht op toegang tot alle medische informatie die op hen betrekking heeft, met uitzondering van elementen met betrekking tot medische beslissingen waarvoor de minderjarige, indien van toepassing, bezwaar hebben gemaakt tegen het verkrijgen van hun toestemming onder de in de artikelen omschreven voorwaarden in L. 1111-5 en L. 1111-5-1.”

Het is om deze redenen nuttig en wenselijk om ook in België de rechten die een gezaghebbende ouder, voogd of vertegenwoordiger had tijdens het leven van een minderjarige of meerderjarige wilsonbekwame persoon te handhaven na de dood van de patiënt. De betreffende rechten worden aan de vertegenwoordigers tijdens het leven van de patiënt toegekend in artikel 12, § 1, en artikel 14 van de wet patiëntenrechten en komen dankzij artikel 15, § 1, van de wet patiëntenrechten overeen met de doelstelling van de wet omtrent het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zoals geregeld in artikel 10 van de wet patiëntenrechten. Op basis van artikel 15, § 1, kan het verzoek van een gezaghebbende ouder of een vertegenwoordiger om inzage te krijgen in het patiëntendossier of een afschrift te verkrijgen daarvan namelijk geheel of gedeeltelijk worden geweigerd. In dat geval zal er worden teruggevallen op een onrechtstreeks inzage-recht door de gezaghebbende ouder, voogd of vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 14 van de wet patiëntenrechten. Het is dus niet zo dat bijvoorbeeld een gezaghebbende ouder van een minderjarige, die de patiëntenrechten van het minderjarig kind uitoefent, steeds een volledig inzage- of afschriftrecht krijgt in het dossier van de minderjarige. De bescherming van de

¹⁰ <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F12210#:~:text=de%20cette%20opposition.-,En%20cas%20de%20d%C3%A9cision%20m%C3%A9dicale%20concernant%20le%20mineur%20d%C3%A9c%C3%A9d%C3%A9>

¹⁰ <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F12210#:~:text=de%20cette%20opposition.-,En%20cas%20de%20d%C3%A9cision%20m%C3%A9dicale%20concernant%20le%20mineur%20d%C3%A9c%C3%A9d%C3%A9>

et incapables qui ont chargé un représentant d'exercer leurs droits en qualité de patients.

Le Luxembourg, les Pays-Bas et la France fondent leurs règles sur l'autorité parentale et sur le fait qu'un mineur est juridiquement incapable. Ces pays sont toutefois également conscients que sa minorité ne peut pas être un motif pour ne pas tenir compte de la volonté et des souhaits d'un patient mineur. La Belgique estime elle aussi que le patient mineur qui peut être estimé apte à apprécier raisonnablement ses intérêts peut exercer ses droits de manière autonome. Suivant son âge et sa maturité, le patient mineur est associé à l'exercice de ses droits.¹¹ Ce principe doit également continuer à être respecté après la mort du mineur. Si, compte tenu de son âge et de sa maturité, le patient mineur est apte à exercer ses droits de manière autonome, ce n'est que de cette manière que les droits des parents exerçant l'autorité ou du tuteur, qui continueront à s'appliquer après la mort du mineur, pourront être exercés comme ils l'étaient durant la vie du mineur.

En revanche, le même dispositif n'est pas prévu pour les patients majeurs incapables de manifester leur volonté. Ces patients sont considérés, sur le plan juridique, comme disposant de la capacité civile alors qu'en fait (dans certains cas), ils ne sont pas à même de se déterminer ou d'exprimer une volonté en raison d'un coma, d'une narcose, d'une démence naissante, d'un handicap physique, etc.

C'est le médecin qui évalue la capacité du patient de manifester sa volonté. Lorsque le médecin décide que le patient majeur incapable de manifester sa volonté est à nouveau en mesure d'exercer ses droits de manière autonome, il n'est plus incapable et la représentation devient caduque, contrairement à ce qui vaut pour le mineur. Pour les mineurs, la représentation par un parent ou par un tuteur exerçant l'autorité sur le mineur ne prend pas fin parce que l'on estime que le mineur peut déjà exercer de manière autonome (certains) de ses droits; la représentation ne prend fin que lorsque le patient atteint l'âge de la majorité.

La présente proposition de loi vise à modifier la loi relative aux droits du patient afin de maintenir les droits des représentants des patients décédés, prévus à l'article 9, §§ 2 et 3, après le décès, conformément aux articles 12 et 14 de la loi.

¹¹ Article 12, § 2, de la loi relative aux droits du patient.

persoonlijke levenssfeer van de patiënt wordt steeds gewaarborgd, ook voor minderjarige en wilsonbekwame patiënten die hun patiëntenrechten laten uitoefenen door een vertegenwoordiger.

Luxemburg, Nederland en Frankrijk bepalen hun regels aan de hand van het ouderlijke gezag en het feit dat een minderjarige handelingsonbekwaam is. Toch is er ook een besef van het feit dat de minderjarigheid geen reden kan zijn om geen gewicht te geven aan de wil en de wensen van een minderjarige als patiënt. Ook in België wordt ervan uitgegaan dat een minderjarige patiënt die tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat kan worden geacht, zijn rechten zelfstandig kan uitoefenen. De minderjarige patiënt wordt bij de uitoefening van zijn rechten betrokken rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit.¹¹ Ook dit principe moet blijvend worden gerespecteerd na de dood van de minderjarige. Indien een minderjarige patiënt, gezien zijn leeftijd en maturiteit, in staat is zijn rechten zelfstandig uit te oefenen, zullen de rechten van de gezaghebbende ouders of voogd die doorwerken na de dood van de minderjarige slechts op die manier uitwerking krijgen zoals dit tijdens het leven van de minderjarige het geval was.

Daarentegen wordt niet in dezelfde regeling voorzien voor meerderjarige wilsonbekwame patiënten. Deze personen worden juridisch handelingsbekwaam geacht, terwijl ze (soms) feitelijk niet in staat zijn tot wilsvorming of wilsuiging, bijvoorbeeld door coma, narcose, beginnende dementie, fysieke beperking, enz.

Het is de arts die de wilsbekwaamheid van de patiënt toetst. Wanneer de arts beslist dat de meerderjarige wilsonbekwame patiënt opnieuw in staat is zijn rechten zelfstandig uit te oefenen, is hij niet langer wilsonbekwaam en vervalt de vertegenwoordiging, in tegenstelling tot de situatie van een minderjarige. Bij een minderjarige vervalt de vertegenwoordiging door een gezaghebbende ouder of voogd niet omdat men meent dat men als minderjarige reeds (enkele) rechten zelfstandig kan uitoefenen; de vertegenwoordiging neemt dan pas een einde op het moment dat de patiënt meerderjarig wordt.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de wet patiëntenrechten te wijzigen teneinde de rechten van vertegenwoordigers van overleden patiënten, zoals bepaald in artikel 9, § 2, en § 3, na de dood te laten doorwerken overeenkomstig de artikelen 12 en 14 van de wet.

¹¹ Artikel 12, § 2, wet patiëntenrechten.

Si le patient mineur a exercé certains droits de manière autonome au cours de sa vie, comme le prévoit l'article 12, § 2, de la loi relative aux droits du patient, il conviendra d'abord de vérifier sa volonté expresse consignée par le professionnel de la santé dans son dossier. La proposition de loi visant à modifier la loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé prévoit et souligne que la volonté du patient doit être soigneusement consignée dans le dossier du patient. Si le patient ne s'est pas prononcé à ce sujet, la règle générale, fixée à l'article 9, § 4, de la loi, s'appliquera.

La protection de la vie privée du patient est réglée à l'article 15 de la loi relative aux droits du patient et devra également être respectée dans le cadre de l'application de notre proposition de loi. Les professionnels de la santé pourront refuser, en tout ou en partie, la demande d'un représentant, visé aux articles 12 et 14, même après le décès du patient. Les décisions prises à cet égard au cours de la vie du patient devront également être respectées. Conformément à l'article 15, § 3, ce refus sera consigné dans le dossier du patient.

Proposition de loi modifiant la loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé

La loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé vise à améliorer la qualité des soins en imposant certains critères de qualité aux prestataires de soins. L'article 33 de cette loi énumère les informations qui doivent au moins être mentionnées dans le dossier de patient, par le professionnel des soins de santé, dans les limites de ses compétences. Ces informations sont cruciales pour assurer la qualité des soins. Il s'indique de compléter la modification de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient commentée ci-dessus par une modification de la loi du 22 avril 2019 afin de garantir que le dossier sera soigneusement tenu à jour et afin d'éviter ainsi toute confusion éventuelle.

Il existe des situations dans lesquelles le mineur a pu, de son vivant, en vertu de l'article 12, § 2, de la loi relative aux droits du patient, exercer ses droits de patient de manière autonome, même lorsqu'une représentation était prévue par les parents exerçant l'autorité sur le mineur ou par son tuteur. Dans ce cas, l'article 9, § 4, de la loi relative aux droits du patient restera d'application. Pour éviter toute discussion à ce sujet, il est prévu que les moments auxquels le mineur a exercé ses droits de patient de manière autonome, comme l'y autorise l'article 12, § 2, de la loi relative aux droits du patient,

Indien de minderjarige patiënt tijdens het leven bepaalde rechten zelfstandig uitoefende zoals bepaald in artikel 12, § 2, van de wet patiëntenrechten, moet eerst worden nagegaan wat zijn uitdrukkelijke wil is, zoals die door de gezondheidsbeoefenaar in het dossier werd genoteerd. Het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg beoogt en benadrukt het zorgvuldig noteren en bewaren van deze wil in het patiëntendossier. Indien de patiënt zich daarover niet heeft uitgesproken, zal de algemene regel, zoals bepaald in artikel 9, § 4, van de wet, van toepassing zijn.

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de patiënt wordt ingebouwd in artikel 15 van de wet patiëntenrechten en moet ook in geval van ons wetsvoorstel gerespecteerd worden. Beroepsbeoefenaars kunnen het verzoek van een vertegenwoordiger, zoals bepaald in de artikelen 12 en 14, geheel of gedeeltelijk weigeren, ook na het overlijden van de patiënt. Beslissingen die hieromtrent tijdens het leven van de patiënt werden genomen, moeten evenzeer gerespecteerd worden. Van deze weigering wordt volgens artikel 15, § 3, nota gemaakt in het patiëntendossier.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg

Door de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg wordt de verbetering van de kwaliteit van de zorg beoogd door een aantal kwaliteitscriteria aan de zorgverleners op te leggen. In artikel 33 van deze wet worden de gegevens opgesomd die de gezondheidszorgbeoefenaar binnen zijn bevoegdheid ten minste moet opnemen in het patiëntendossier. Deze gegevens zijn een cruciaal element in een kwaliteitsvolle zorgverlening. In samenhang met de hierboven toegelichte wijziging van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt is ook een wijziging van de wet van 22 april 2019 wenselijk, om het zorgvuldig bijhouden van een dossier te garanderen en te benadrukken en zo mogelijke verwarring te vermijden.

In bepaalde gevallen zal de minderjarige patiënt tijdens zijn leven in staat geweest zijn om zijn patiëntenrechten zelfstandig uit te oefenen, zelfs wanneer men onder de vertegenwoordiging van de gezaghebbende ouders of voogd valt, zoals bepaald in artikel 12, § 2, van de wet patiëntenrechten. In dat geval blijft artikel 9, § 4, van de wet patiëntenrechten van toepassing. Om te garanderen dat hieromtrent geen discussie kan zijn, wordt vereist dat de momenten waarop de minderjarige zijn patiëntenrechten zelfstandig heeft uitgeoefend, zoals mogelijk wordt gemaakt in artikel 12, § 2, van de wet

doivent être soigneusement consignés dans le dossier du patient.

La présente proposition de loi précise les informations à inclure dans le dossier du patient mineur, à savoir:

— les droits que le patient mineur a exercés de façon autonome au cours de sa vie et à quel moment;

— le souhait exprimé par le patient mineur exerçant ses droits de manière autonome d'accorder ou de refuser à son représentant ou à ses représentants le droit direct et inconditionnel de consulter son dossier de patient ou d'en obtenir une copie de son vivant ou après son décès.¹²

patiëntenrechten, zorgvuldig worden bijgehouden in het patiëntendossier.

De gegevens die in het patiëntendossier van de minderjarige patiënt worden opgenomen, worden verduidelijkt, met name:

— welke rechten de minderjarige patiënt gedurende zijn leven zelfstandig heeft uitgeoefend en op welk moment;

— de wens die de minderjarige patiënt, die zijn rechten zelfstandig uitoefent, verkondigt om het recht op rechtstreekse en onvoorwaardelijke inzage of afschrift van zijn patiëntendossier aan diens vertegenwoordiger(s) toe te kennen of te ontzeggen tijdens het leven of na het overlijden van de minderjarige patiënt.¹²

Nawal FARIH (CD&V)

¹² Le droit direct et inconditionnel de consulter le dossier et/ou d'en obtenir une copie renvoie aux droits contenus à l'article 9, §§ 2 et 3, de la loi relative aux droits du patient.

¹² Het rechtstreekse en onvoorwaardelijke recht op inzage en/of afschrift wijst op de rechten zoals vervat in artikel 9 § 2 en § 3, van de wet patiëntenrechten.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

L'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, modifié en dernier lieu par la loi du 30 octobre 2018, est complété par les paragraphes 5 à 7 rédigés comme suit:

“§ 5. Après le décès du patient, la personne qui, au moment du décès, agissait en tant que parent ayant l'autorité parentale ou en tant que tuteur, peut exercer le droit de consultation du dossier du patient visé au § 2 et le droit d'obtenir une copie du dossier du patient visé au § 3, à moins que le patient s'y soit opposé expressément.

Si, au cours de sa vie, le patient mineur a exercé, suivant son âge et sa maturité, ses droits de manière autonome tel que le prévoit l'article 12, § 2, le premier alinéa n'est pas applicable. Dans ce cas, la volonté expresse du patient concerné relative à la continuation des droits de son ou de ses représentants, telle qu'elle figure dans son dossier du patient, doit être respectée.

Si la volonté expresse prévue à l'alinéa 2 ne figure pas dans le dossier du patient, le § 4 est applicable.

§ 6. Après le décès du patient la personne qui, au moment du décès du patient, agissait en tant que représentant conformément à l'article 14 de la loi, peut exercer le droit de consultation du dossier du patient visé au § 2 et le droit d'obtenir une copie du dossier du patient visé au § 3, à moins que le patient s'y soit opposé expressément.

§ 7. Si, au cours de la vie du patient, le praticien professionnel concerné a rejeté en tout ou partie la demande visant à obtenir consultation ou copie comme visé à l'article 9, § 2, ou § 3, de la personne visée aux articles 12 et 14, pour des raisons visées à l'article 15, § 1er, le même refus doit être appliqué de manière identique après le décès du patient représenté.”

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 oktober 2018, wordt aangevuld met de paragrafen 5 tot 7, luidende:

“§ 5. Na het overlijden van de patiënt mag de persoon die op het moment van overlijden van de patiënt handelde als gezaghebbende ouder of als zijn voogd, het in paragraaf 2 bedoelde inzage-recht in het patiëntendossier en het in paragraaf 3 bedoelde recht op afschrift van het patiëntendossier uitoefenen, tenzij de patiënt zich hiertegen uitdrukkelijk heeft verzet.

Indien de minderjarige patiënt, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit, tijdens het leven zijn rechten zelfstandig uitoefende zoals bedoeld in artikel 12, § 2, is het eerste lid niet van toepassing. In dit geval moet de uitdrukkelijke wil van de desbetreffende patiënt met betrekking tot de doorwerking van de rechten van zijn vertegenwoordiger(s), zoals opgenomen in zijn patiëntendossier, worden gerespecteerd.

Indien de uitdrukkelijke wil zoals bepaald in het tweede lid niet in het patiëntendossier werd opgenomen, is paragraaf 4 van toepassing.

§ 6. Na het overlijden van de patiënt mag de persoon die op het moment van overlijden van de patiënt optrad als vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 14 van de wet, het in paragraaf 2 bedoelde inzage-recht in het patiëntendossier en het in paragraaf 3 bedoelde recht op afschrift van het patiëntendossier uitoefenen, tenzij de patiënt zich hiertegen uitdrukkelijk heeft verzet.

§ 7. Indien de betrokken beroepsbeoefenaar tijdens het leven van de patiënt het verzoek van de in artikel 12 en 14 bedoelde persoon om inzage of afschrift zoals bedoeld in artikel 9, § 2 of § 3, geheel of gedeeltelijk heeft geweigerd om redenen zoals beoogd in artikel 15, § 1, moet dezelfde weigering na het overlijden van de vertegenwoordigde patiënt op dezelfde wijze doorwerken.”

Art. 3

L'article 33 de la loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé est complété par un 24° et un 25° rédigés comme suit:

“24° les droits, tels qu'accordés par la loi précitée du 22 août 2002, qu'un mineur a exercés de manière autonome, conformément à l'article 12, § 2, de ladite loi, et la manière dont il les a exercés;

25° la demande du patient mineur qui exerce certains droits de manière autonome d'accorder ou de refuser le droit de son ou de ses représentants légaux d'obtenir consultation ou copie du dossier de patient de la personne mineure au cours de la vie ou après le décès de celle-ci.”.

5 février 2021

Art. 3

Artikel 33 van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg wordt aangevuld met de bepalingen onder 24° en 25°, luidende:

“24° welke rechten een minderjarige, zoals aan hem toegekend in voornoemde wet van 22 augustus 2002, zelfstandig heeft uitgeoefend overeenkomstig 12, § 2, van voornoemde wet en de manier waarop dit is gebeurd;

25° het verzoek van de minderjarige patiënt die zelfstandig bepaalde rechten uitoefent om het recht van zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) op inzage of afschrift van het patiëntendossier van de minderjarige persoon toe te kennen of te ontzeggen tijdens het leven of na het overlijden van de minderjarige patiënt.”.

5 februari 2021

Nawal FARIH (CD&V)